

Listhandverkararáðstevna skal:

Sjóðað listafólkini saman

Tiltakið er fyrsti liður í eini trý ára samstarvætlan, ið fevnir um mentan, undirvísing og gransking.

LEO POULSEN

Upprunaliga kom hugskotið av Akureyri í Íslandi.

Talan var at byrja við eitt samstarv millum Akureyri, Nuuk og Tórshavn, men komið var skjótt eftir, at frægar var at lata samstarvið fevna um londini heldur enn um býrmar.

Eitt arbeiðsbólkur var síðani settur, og i honum vóru Thue Christiansen úr Grønlandi, Gunnar Friðmannsson úr Íslandi og Jákup Thorsteinsson úr Føroyum.

Úrslitið hjá arbeiðsbólkinum gjørdist eitt trý ára samstarv, sum skuldi fevna um mentan, undirvísing og gransking. Síðani varð gjørt av, at fyrsta tiltakið skuldi vera í Føroyum og skuldi snúgvá seg um mentan.

Harnæst var ein bólkur settur í Føroyum til at greina út, hvussu skipast skuldi fyrri, og hvørjar greinir innan mentan skuldu vera við. Í hesum bóki søtu Tita Vinther, Guðrið Poulsen og Jákup Thorsteinsson.

PROFESSION-ELLAN DÁM

Tættir innan mentanarlívið eru mangir, og sjálvsagt er ómøguligt, at allir tættir verða umboðaðir á slíkari stevnu. So avgjort var, at henda fyrsta stevna av sínum slag skuldi rúma brúkslist av ymiskum slag.

Fyriskippingarbólkurin legði seg eftir, at fáa eitt so breitt úrval av brúkslist við sum gjørligt. Træ, keramik, silvur, skinn og toy, umframt at ymsir tættir innan klædnaframleiðslu eru við, borgar eisini fyrri breiðari umboðan á stevnu.

uni.

Men sjálvandi vil tað altíð vera so, at tá skipað verður fyrri slíkum, er ynskiligt, at alt meir sum i olju, og tí heiti arbeiðsbólkurin á Ferðarad Føroya, fyrri at fáa hjálp til fyrirkjeningina og sjálva fyriskippingina á stevnuni. Og har var ja, áðrenn hálvtalað var orð.

Aase Bømler Olsen, ið hevur slíkar royndir frá Travel Mart, sum var í Føroyum í 1995, var áhugað at taka sær av hesum tiltakinum, og gevur hon, sum samskipari av stevnuni, tiltakinum ein professionellán dóm.

BLANDINGUR AV UNGUM OG ROYNDUM

Ein av limunum í fyrirkjeningarbólkunum, Guðrið Poulsen, sigur, at tá farið var undir fyrirkjeningarnar, var dentur lagdur á, at fáa eina so breiða umboðan sum tilbar at vera við.

Eitt av endamálinum við tiltakinum er jú, at luttakararnir skulu læra um royndirnar hjá hvørjum øðrum, og tað er av stórum týdningi, at tey ungu taka við. Tí er hetta eitt kærkomið høvi – ikki bert hjá teimum ungu, men so sanniliga eisini hjá teimum meiri royndu.

– Fyri okkum er tað av stórum týdningi at fáa eitt tættari samband við onnur við líknandi umstøðum. Vit eru smá og fá, og tí kunnu vit læra av øðrum i líknandi støðu, eins og tey kunnu læra nakað av okkum, sigur Guðrið Poulsen.

TUNGT FÍGGJARLIGA

Um hvat kann spyrjast burtur úr eini slíkari stevnu sigur Guðrið, at hugsast kundi til dømis, at skipast

kundi fyrri eini Út-Norður framsýning 3. hvørt ár, har listafólk úr øllum trimum londum vóru við. Hetta kundi verið ein framsýning, sum við tíðini eisini rakk út um Út-Norður londini.

Men fyrst og fremst er neyðugt at skapa eina realistiska mynd av korunum hjá listhandverkarunum.

Tað er eingin loyna, at tað er tungt at fáa tað at hanga saman fíggjarliga. Fólk tykjast virðismeta listaverkið fyrri tað, tað er, men tá ið keypt verður, er tað sum oftast bert tað allar biligasta, fólk vilja «ofra» pengar uppá.

Hetta merkir eisini, at listafólkini ikki fáa ment seg í tann mun, ið neyðugt og ynskiligt er, tí fíggjarliga grundarlagið er ikki til stað.

Fyri listafólkini er hetta ikki bert fríðarítriv, ikki nakað ein situr og ger framman fyrri sjónvarps-skyggjanum. Hetta er ramasti álvari, og fleiri teirra hava eisini áralangar útbúgvingar aftan fyrri seg.

VIÐURKENNING

Listafólkini halda, at stórri viðurkenning átti at verið vist teimum, ikki minst frá almennari síðu.

– Eg var í Noregi i tíðini upp til OL í Lillehammer á eini handliststevnu, og alt, ið tosað var um, var komandi OL-kappingin. Har var skipað soleiðis fyrri frá almennari síðu, at alt viðurkent handverk fekk eitt slag av bláum stempli, sigur Guðrið Poulsen.

Og einki er at taka seg aftur í, at til eitt slíkt tiltak sum OL eru stórir møguleikar hjá handlistafólki. Men tað visir eisini, hvussu

Tita Vinther (vni) og Guðrið Poulsen, limir í arbeiðsbólkinum, saman við Aase Bømler Olsen (í miðjuni), samskipara. Mynd: Álvur Haraldsen

su ymisk tiltøk kunnu brúkast í eini menning av t.d. handlist.

Eingin sigur, at vit fyrri tann skuld skulu skipa fyrri OL, men aðrir høttir eru eisini, ið høvdu verið handlistini ein dyggur stuðul. Nevnt var serliga

eitt slag av stipendiumskipan, har listafólk kundu søkt stuðul í 3 ella 6 mánaðir, soleiðis at til hevði borið at arbeitt miðvíst við ávisum projekum. Slíkur møguleiki hevði í stóran mun hjá listafólki at ment seg og

komi víðari við síni list.

Tey, ið luttaka á stevnuni vóna, at eitt munagott úrslit fer at spyrjast burtur úr, til gagns fyrri bæði listafólk og samfelagið sum heild.

Nógv tiltøk á stevnuni

Ráðstevnan byrjar fríggjadagin 22. august við sjálvari setanini, sum verður í Norðurlandahúsinum.

Setanin verður kl. 15.00, og tað er landsstýrismaðurin í mantamálum, Sámal Petur í Grund, sum setur stevnuna. Harumframt verða einini røður fluttar fram av Gunnari Friðmannson, leiðara fyrri íslenska ferðalagnum, og Leivuri Hansen, býráðsformanni í Havn.

Glymur fer at syngja í sambandi við setanina.

Leygardagin verður síðani lagt veruliga til brots viðfyrir-

lesturum í Norðurlandahúsinum, og eisini letur ein framsýning upp í Müllers Pakkhúsi. Henda framsýning verður opin leygardagin og sunnudagin 23. og 24. august, og aftur vikuskiftið eftir, frá fríggjadegi til sunnudag.

Fyrilestrarhaldarar leygardagin verða Bárður Jákupsson, ið fer at røða um listhandverk í Føroyum, og Thue Christiansen frá grønlenska heimastírinum, ið fer at røða um evnið listhandverk sum inntøkukelda innan ferðavinnu. Í hesum sambandi verður

eisini vist ein myndarøð um grønlendskt listhandverk.

Sunnudagin heldur Haraldur Ingi Haraldsson, listasavnari av Akureyri fyrilestur um heimsins elstu teknirøð og tradítionir í nútímans brúkslist.

Og júst hetta við heimsins elstu teknirøð er áhugavert. Hetta er ein røð, ið stavar heilt afturi frá 1100-talinum og var allarhelst framleidd í Onglandi í sambandi við kriggið millum G:glend og Frakland. Hetta var eitt teppið, ið var seymað í einari longd við myndum frá

hesum kriggi. Teppið er ikki til longur, men partar av tí finnast tó. Áhugavert er eisini við hesum teppi, at tað var seymað á ein serligan hátt, ið ikki er vanligur, men tó finst í besta líki í Íslandi tann dag í dag.

Sunnudagin verður eisini eitt sonevnt gallashow (sí aðra staði í blaðnum), sum verður sýnt tvær ferðir.

Mánadagin verða aftur fyrilestrar. Arni Vinther sigur frá um nýggjari føroyskan arkitektúr, Harpa Ólafsdóttir úr Íslandi greiðir frá um at vera limur í listhandverkarar-

bólki og Nuka Lyberth úr Grønlandi heldur fyrilestur undir heitinum »Min situation sim kunsthåndværker».

Týsdagin 26. august verður pallborðsfundur í Grønlendingahúsinum við luttøku av Christian Kruse, Karin Kjølbro, Thue Christiansen, Mariu Heilmann, Harald Ingá Haraldsson og Margrét Jónsdóttir.

Fyrirleikararnir leggja dent á, at tiltøkini eru almenn, og at øll eru vælkomn.